

La Informilo de NEC

センター通信

第274号

2014年11月12日発行

名古屋エスペラントセンター Nagoja Esperanto-Centro
461-0004名古屋市東区葵一丁目26-10ユニール新栄301号
郵便振替 00840-8-40765 [名古屋エスペラントセンター]
<http://homepage2.nifty.com/nagoja-esperanto/>

Konversacia Rondo estas nova en NEC

「センター通信」274号の目次

FRUKTOPLENA DUA VIZITO AL JAPANIO	Pham Mai Lan.....	2
読書会その他についてのメモ	伊藤俊彦.....	6
Limulo kaj Ties Utilo Nuntempa	IKAI Yosikazu.....	5
Pri Papo Francisko	Tošihiko Ito	9
ヘブライ語聖書やZamenhofの翻訳原稿	山田 義.....	10
Anima kaj Ŝafina en Nagojo kun ni sep., 2014		11
Afiŝo de Zamenhofa Festo 2014		12

ハノイの Mai Lan さんがご主人と一緒に日本を旅し、名古屋では黒柳吉隆さん宅に逗留され、前田可一と山田 義が一日名古屋を案内しました。前田と山田はハノイUKのおりにはLanさんの自宅に招待されました。快活なご夫婦と市内を散策できて幸いでした。旅行記をいただきました。写真は山田撮影です。

FRUKTOPLENA DUA VIZITO AL JAPANIO

Orkideo Pham Mai Lan

Kun granda klopodo, tempo-aranĝo kaj sincera subteno de ges-roj Kuroyanagi Yositaka kaj Humiko, kiuj ekkonis min okaze de la dua azia kongreso en Hanojo, 1999, mi denove havis ŝancon viziti Japanion. La vojaĝo daŭris dum 15 tagoj, de 17/7 ĝis 31/7. Post 13 jaroj (la unua vizito en oktobro, 2001), ĉi tiu vizito por mi estis tute freŝa kaj atendita.

Du celoj decidigis min fari la duan vojaĝon ĉi-foje. La unua: mi volis

reviziti tiun ĉi belan landon kaj revidi multajn esperantajn geamikojn post longa tempo. La dua: ĉi tiun vojaĝon mi deziris havi kun mia edzo, al kiu mi volis prezenti multe pri bela amikeca lando kaj pri miaj karaj esperantaj geamikoj kaj sciigi lin pri la grava rolo de Esperanto en amikeco.

15-taga vojaĝo ne estas sufiĉe longa por revidi ĉiujn esperantistojn. Pro tio mi decidis memkontakti tiujn, kiujn mi povis viziti dum mia

vojaĝo al iliaj urboj. Poste, s-ro Kuroyanagi helpis plani mian vojaĝon, elekti vidindaĵojn kaj akompani nin dum la vojaĝo.

Sian aŭton s-ro Kuroyanagi veturigis kaj akompanis nin al preskaŭ ĉiuj lokoj en la plano. Post la unua tago en Toyota, ni ekkomencis nian longan vojaĝon. De Toyota ni veturis al Yokohama. Je la aĝo de 74 jaroj, li tre lerte veturigis sian aŭton al tiel fora distanco. Ni ofte diris al li: “je via aĝo en nia lando preskaŭ neniuj veturigas aŭton, eĉ motorbiciklon ankaŭ veturigas tre malmultaj”. Normale je tiom da aĝo, vjetnamoj estas zorgitaj de siaj gefiloj. Post 5 horoj, ni atingis Yokohama. De Yokohama, mi spertis subterajn trajnojn al Tokio, Chiba kaj Chigasaki. Estas rimarkinde, ke survoje mi trovis ne multajn homojn sed en subteraj vojoj, tre multaj homoj rapide piediris kaj kolektiĝis por kapti trajnon. Poste, per aŭto, ni atingis Tatesinan, Tateyaman, kie mi rigardis Kurobe-digon kaj unuafoje mi per miaj okuloj kaj manoj vidis kaj tuŝis neĝon en alta monto. Survoje, ni vizitis Esperanto-domon de Jacugatake. Post vizito al Takayama, mi vizitis Hikone, Kioto, Nagoja kaj Ena.

Dum la vojaĝo, mi havis ŝancon viziti diversajn Esperanto-aranĝojn kaj klubojn. Unue mi vizitis JEI. Estis admirinde ke JEI konservas multe da vjetnamaj historiaj libroj, kiuj estis esperantigitaj de japanaj kaj vjetnamaj esperantistoj. JEI posedas sian propran konstruaĵon. JEI povas akiri monon per luigi la unuan etaĝon kaj la duan. Tiom da mono sufiĉas por pagi salajron al la oficistoj de JEI. Estas tre bona rimedo. Ankaŭ en Tokio, s-ino Isino Masayo aranĝis nian kunsidon kun klubanoj de la Esperanto-Klubo de Fukagawa. Entute 10 homoj ĉeestis. La dua klubo estis en Chigasaki. La kunsido estis organizita ĉe juna esperantistino Takahaŝi Majuko. Estis ĝojinde

ke entute 16 homoj ĉeestis kaj preskaŭ ĉiuj esperantistoj en tiu ĉi klubo estis junaj. Kelkaj junuloj jam vizitis Vjetnamion. Pro tio ni havis multe da komunaj aferoj por interbabili. Ankaŭ 2 fremdlandaj esperantistoj estis invititaj: unu el Germanio kaj unu el Pollando. Ili ambaŭ nun estas loĝantaj en Japanio. Ĉi-foje, s-ro Kitagawa Hisasi, la edzo de s-ino Ikuko, montris sian kuiran talenton per diveraj bankedaj manĝaĵoj. Sekve, en Hikone s-ro Nisio Tutomu organizis kunsidon kun Oumi-Esperanto-Societo. Dum tiuj ĉi kunsidoj, mi havis ŝancojn revidi kaj konatiĝi kun multaj esperantistoj. Tie mi prezentis multe pri mia urbo, laboro, ĉiutaga vivo kaj Esperanto-agado. Estis interesa ideo de s-ro Nisio Tutomu, ke mi prezentis ilin pere de fotoj, elektitaj el mia fejsbuko. Krom tiuj ĉi kluboj, ni persone renkontiĝis kun niaj esperantaj amikoj kaj estis gviditaj viziti ‘Tokio skytree’ de ges-roj Yanati, viziti la urbon Kioto de s-ro Kaba Toyohiko kaj s-ro Nisio Tutomu, kaj poste la urbon Nagoya de 2 humuraj s-roj Maeda kaj Yamada.

S-ro Kuroyanagi klopodis plani vojaĝon laŭ la rando de la Monto Fuji, famkonata simbolo de Japanio, sed estis bedaŭrinde ke la vetero ne estis favora por ni vidi la monton de diveraj anguloj. Tamen, la lastaj tagoj lasis al ni tre bonan impreson pri Japanio. T.e. Teo-ceremonio prezentita de s-ino Huĝimoto Hideko. Jam kelkfoje mi rigardis ŝin prezenti Teo-ceremonion en Esperanto-kongresoj sed neniam mi ĉeestis en tuta tempo. Pri tio, ĉi tiu foje mi havis okazon rigardi tre tradician ceremonion de japanoj: de la maniero por eniri Teo-ceremonian ĉambron, rigardi procedon fari Teon, al la maniero por gustumi ĝin. Tute estis japaneca kaj delikata.

Dank' al la vizito,
precipe domrestado
kaj opinio-intersanĝo,
mi pli multe
komprenas pri ĉiu
taga vivo de Japanoj
kaj japanaj kutimoj.
Ĉiu familio, ĉiu
homo havas sian
kutimon kaj

vivostilon, sed laŭ mi, ĉiuj japanoj havas komunajn karakterizojn: sendependeca, disciplina, konscia kaj ĝisminute ekzakta. Versajne tiuj karakterizoj mankas al multaj vjetnamoj. Fakte, mi devas konfesi ke kvankam Japanio kaj Vjetnamio estas 2 landoj en Azio, Vjetnamoj devas lerni multe el japanoj por beligi kaj riĉigi la landon.

Mi memoras unu diron: “Cent aŭdoj ne superas unu vidon.” Ĉio, kion mi mem vidis, komprenigis min pli multe pri Japanio kaj japanoj. Mi devas konfirmi ke Esperanto havas tre gravan rolon en amikeco. Dank'al Esperanto, mi havis interesajn vojaĝojn, sperti bonajn etosojn, kiujn oni ne povas fari per sia mono. Mi kredas, ke mi povus instrui al miaj infanoj ion el tiaj belaj kutimoj kaj esperas ke en nelonga estoneco, vjetnamaj opinioj kaj agoj pli bone ŝanĝiĝos, kaj Vjetnamio estos pli riĉa kaj moderna ĉar nuntempe multaj vjetnamoj eksterlande vojaĝas, studas aŭ laboras. Pro tio ili povas enporti belajojn kaj bonaĵon por riĉigi kaj beligi sian landon.

Dankegon al vi ĉiuj, japanaj esperantistoj, mi havis tre impresan kaj fruktoplennan duan viziton al via lando. ★

読書会その他についてのメモ

伊藤 俊彦

読書は一人でするものであって、エスペラントも例外ではない。そう思って、これまで多少の本を読んできた。かつては書評を依頼されて書く機会が多く、そのたび、数百ページの本を苦勞しつつ読んだ。ひょっとしたら全く誤読しているのかもしれないと怯えながら、ともかくも自分で読み取り、理解したことを書いてきた。

ただ、ときには一人で読んでいるだけでは、いかにも孤独だと感じ、誰かと本について語りたくなることもある。それに、三人寄れば文殊の知恵で、ひとりで読むときには気がつかない発見があるかもしれないという期待、いわば集合知に対する期待がある。

で、読書会ということになるが、これには二つのタイプがあるように思う。

一つは、原書講読型というか、ひたすら一字一句テキストを読んでゆくもの。テキスト（特に外国語）が難解で、自分だけでは読みが深められないとき、古典をじっくり読んでみたいときなどに好適であろう。エスペラントでは、1985～87年ごろと記憶するが、故坪田幸紀さんと、BorsboomのVivo de Lanti を何年か読んだことがある。週1回、毎回数ページ、ひたすら文章を解説した。また、このころ、それぞれ La Movado などに書評やエッセイを書くことが多く、坪田さんから、あの文章は何だ、と批判されたことを記憶している。それから、余談であるが、終わってから、東新町の居酒屋のカウンターで遅くまで飲んだ。一体何を話していたのだろう。会合のあとに酒の勢いを借りて大いに談論風発することこそが、実は読書会の醍醐味なのかもしれないという気がするが、こういうことを書いていと長くなるので省略。

もう一つは、討論型というか、その本の提起している問題について参加者で議論するタイプ。エスペラントではないが、もう30年ほど前に、職場の友人たちと月1回、Legamusと名付けた読書会を開催したことがある。まず、各自が前回以降に自分の読んだ本の著者名、タイトル、簡単な読後感を付したリストを配布して説明する。次いで、メンバーの一人が予め指定して、各自がそれまでに読んできた本について、みんなで議論した。よくこういう類の会をやった。

Raportoj の読書会は、いわば第2のタイプではないか。文章は平易だし、書かれていることは東日本大震災や福島原発事故以後の日本社会の現状だから、まさにわれわれが生きているこの「今」を描いている。一字一句細かく読む必要はない。本が映し出している日本の現実、書き手がよって立つ立場、自分がそうした現実のなかでどう生きるか、などについて考え、議論するきっかけになればいい。そして、エスペラントで時事

的、社会的なテーマをどう表現するかのお手本として、本書の文章を参考にすればよい。

読書会の回数は、現在は月に1回、約2時間であるが、これはいかにも少ない。毎週とは言わぬまでも、せめて月2回ぐらいは開催してはと思うが、そうそうエスペラントばかりやってもいられないから、仕方がないのであろう。せめて自宅で大量に読むことが必要だと思う。その上で読書会ではスピード感をもって読みたい。

陳腐な言い方になるが、読むことと同時に、アウトプットも大事だと思う。別に書評を書いたり、論文を書いたりする必要はないが。この点に関して、私が1年半ばかり在学していたイタリアの大学（ペルージャ外国人大学）では、授業で、自分の人生を変えた本、影響を与えた本、音楽、旅行などについてしゃべれと言われ、よく口頭発表させられた。私はあまりイタリア語を流暢に話せないが、セネカだとか、バッハのマタイだとかについて訥々としゃべった。そうした体験を経て、発信型の語学学習も大事だと思うようになった。私のように、これまでひたすら読んで考えるだけだった人間にはなかなか難しいことではあるが。エスペラントでも遅まきながら、会話の会をそうした場として活用できればと思う。口頭発表したことをさらに敷衍して文章化し、センター通信に発表するなどしてもいい。

（注）以上の文章は、2014年9月4日に、センターで開かれた読書会で配布したメモに加筆したものである。この読書会では、月1回、堀泰雄さんのRaportoj el Japanio 15を読んでいる。参加者は現在のところ、山田義、前田可一、伊藤俊彦の3名である。

Limulo kaj Ties Utilo Nuntempa

IKAI Yosikazu

Limulo apartenas al artropodo, same kiel skorpio, araneo au akaro. Kiam el trilobuloj evoluis primitivaj vivantajhoj, kiuj estas rektaj antaŭuloj de pralimuloj, apenau ekzistis surtere ech plantoj au vivantuloj. Ekzistis nur primitivaj fishoj maraj. Tiuj avangardaj antaŭuloj de pralimuloj vegetadis iom post iom evoluante kaj adaptighante al la shanghighemaj medioj, kaj fine farighis pralimuloj, tre similaj forme al la nunaj posteulaj limuloj. Dum la lastaj du cent milionoj da jaroj aro da pralimuloj kaj limuloj apenau shanghighis lauforme. Nun ankoraŭ postvivas kvar specoj. Unu en orienta bordo de Norda Ameriko, kaj tri en Orienta kaj Sudorienta Azioj. Tiu en Norda Ameriko estas ankoraŭ abunda, sed tri en Azio multe malpli da ili restas, kaj ech nun malpli kaj malpli farighas pro detruado de medio.

Kvankam limuloj estas "vivanta fosilio", en Japanio limuloj estis nenio alia ol simpla ghenoj por fishkaptado, char la dornoj surkorpaj ofte damaghas fishkaptan reton. En Suda Azio fishistoj kaptas limulojn por nutri konkulojn, char konkoj estas taŭgaj suveniroj por turistoj. En iu loko oni kuiras ovaron de limuloj kiel restoracian pladon. Tamen pro detruado de medio nombro de limuloj malpliighas, kaj oni devis limigi nombron de fishkaptotaj kvantoj de limuloj por ke ili ne estingihu. La nombro de limuloj en Norda Ameriko tamen estas ankoraŭ sufiche granda.

En 1956 oni trovis neatenditan utilecon de tiu "vivanta fosilio" por moderna medicino. Limuloj neniam mortas pro sangoelvershado, char ilia sango tuj koaglighas en aero kaj shtopas pluan elvershadon kaj gardas la korpon. Oni trovis medicincele utiligebla tiun unikan imunan sistemon de limuloj.

Nun oni uzas sangon de limuloj por multaj kampoj medicinaj. Nun chiuĵare oni eltire kolektas ilian sangon el 6 milionoj da limuloj chiuĵare. Post la eltiro oni redonas la limulojn denove al la maro.

主な参考文献:

関口晃一「カブトガニの不思議」(岩波新書) 惣治紀通「カブトガニからのメッセージ」(文研出版) リチャード・フォーティ(矢野真千子訳)「生きた化石 生命40億年史」(筑摩書房)

Pri Papo Francisko

Toŝihiko Ito

Mi loĝis en la urbo Perugia, Italio ĉirkaŭ unu kaj duonjarojn por studi la italan lingvon. Dum tiu periodo mi vidis multajn interesajn aferojn. Unu el la plej interesa afero estas la abdiko antaŭ la morto de Papo Benedikto XVI, kiun li subite deklaris la 28-an de februaro lastjare.

Antaŭ la konklavo mi parolis kun mia profesorino en iu kafejo. Tiam ŝi estis tre konfuzita pro tio, ke ne estis la papo, nek la kabineto, ĉar la 24-an kaj 25-an de februaro okazis la ĝenerala elekto, sed pro la politika konfuzo la nova ĉefministro ankoraŭ ne estis elektita. Krom tio la ekonomio de Italio restis en la kriza situacio dum longa tempo. Italion regis la grandega kaoso.

La 12-an kaj 13-an de marto okazis la konklavo kaj la argentina kardinalo Jorge Bergoglio estis elektita kiel nova papo kaj li nomis sin Francisko. Tuj li akiris grandan popularecon kaj preskaŭ ĉiutage mi vidis lin en novaĵoj de televido. Ekzemple, li vizitis tiun aŭ alian urbon aŭ celebris la meson por la rifuĝintoj, kiuj mortis en maraj akcidentoj ktp.ktp.

En oktobro lastjare li vizitis la urbon Assisi, kiu situas proksime al Perugia kaj kie naskiĝis Sankta Francisko (1181/82–1226), la granda sanktulo, kiu oferis vivon por malriĉuloj kaj de kiu la papo prenis sian nomon.

Post kiam mi revenis Japanion, mi vidis unu novaĵon sur interreto. Iun tagon la papo sen antaŭanonco aperis en la manĝejo por laboristoj en Vatikano kaj atendis en longa vico portante la pleton kaj manĝis simplajn pastaĵojn kune kun laboristoj. Ŝajnis al mi, ke tiu agado estis la ruza taktiko de Vatikano, sed multegaj homoj emociiĝis kaj admiris lin, dirante ke li estis tre simpla kaj modesta homo.

Post tio mi legis du librojn pri la papo kaj Vatikano. Unu el ili, “La moderna kaj nuntempa historio de Vatikano” estas tre interesa kaj enhavoriĉa libro, kiu traktas pri la historio de Vatikano dum la lastaj ducent jaroj. Post tralego mi konatiĝis kun la aŭtorino Saho Matsumoto,

kiu estas profesorino de la municipa universitato Nagoya. (松本佐保『パチカン近現代史』中公新書、2013)

Kaj mi legis la libron “La defio de Papo Francisko” verkitan de la angla ĵurnalisto Paul Vallery. Laŭ la aŭtoro, multaj argentinanoj kritikas lin, dirante ke Bergoglio, la nuna papo, kompromisis kun la diktatorema, militista potenco de Argentino, kiam li okupis postenojn de la ĉefepiskopo de Buenos Aires. (ポール・バレリー著、南條俊二訳『教皇フランシスコの

挑戦』春秋社、2014)

Mi pensas, ke ĉiu altranga kleriko estas ne nur la religia persono, sed ankaŭ la politika persono. Ankaŭ Papo Francisko devas havi tre komplikajn personecon. Mi interesiĝas pri lia personeco kaj ideo.

ヘブライ語聖書や Zamenhofの翻訳原稿

以前、名古屋の小さな古本屋の棚で古い英語の聖書を見つけ、店番に持って行くと「聖書の原書ですね」と言われて「原典があったらいいのに...」と思いながら苦笑した。もちろん原書ではあり得ない。

最近、神戸に行った時、古いヘブライ語聖書を古書店で見つけた。ユダヤ教の聖書であり、キリスト教で言う旧約聖書だ。布張りの大きな古めかしくも重たい本。今回手に入れたこの本はキッテルの第4版。現在は第5版がでていそう。日本の聖書研究家の名前がペンで書き込まれており創世記のいたる所に赤線が引かれてある。

ドイツのライプチヒで1949年に印刷されたもの。ヘブライ語聖書として権威のある、Biblia Hebraica edidit Rudolf Kittel の第4版。編集者キッテルという人は有名な聖書学者であり、近年発見の写本や有力翻訳を研究して編纂しているものであり、多くの言語の翻訳の基準となっている。

エスペラント訳の聖書は、ロンドンの英国聖書協会が今でも発行している la Sankta Biblio が有名。La Malnova Testamento 旧約聖書とLa Nova Testamento 新約聖書の合本である。この旧約はザメンホフがヘブライ語から訳したもの。訳し終えたのが1916年である。ヘブライ語聖書のキッテル版は1906年が初版だから、Zamenhof はこれらを底本にしたのだろう。

さて、ザメンホフがエスペラントに翻訳したときタイプライターで印字した原稿が現在イギリスにある。その Zamenhof のタイプライター原稿をファクシミリで複写して1987年に PVZ の一つとして名古屋エスペラントセンターが出版している。永瀬義勝さんがわざわざイギリスまで行つての尽力だ。その時の苦労したいきさつを彼自身に書いてもらいたいと思っている。今後の聖書研究者の重要な参考になるので、彼には書き残すようにと、時々催促するのだが…。

山田 義

Anima kaj Ŝafina en Nagojo kun ni sep., 2014

Biciklas Nagase, Ŝafina, Anima, Hideko, Sidanto, Kaichi, kaj fotas Justo

Bonvenon al NEC!

ザメンホフ祭
ZAMENHOFA
FESTO
2014

2014年12月20日 (土)

✦ PROGRAMO ✦

第一部 午後3時より

名古屋エスペラントセンター事務所にて

会費 500円

主な内容

中山欽司「三ツ石清さんの『エスペラントは私の大学だ』について」(日本語)
藤本日出子「北米夏期講習に参加して」(エスペラント)
紙芝居：韓国の民話「春香伝」をエスペラントで上演
エスペラントで歌おう

第二部 午後5時半より

ルーマニア料理「サルマーレ」にて (コース料理・飲み放題)

会費 4,000円 要予約 (12月15日まで)

参加申込み
山口 眞一
メール syam-z@wa2.so-net.ne.jp
電話/fax 052-807-1198
468-0026 名古屋市天白区土原3丁目205番地

会場への行き方については
上記へお問い合わせください。

主催 **名古屋エスペラントセンター**

名古屋市東区葵一丁目26-10 ユニープル新栄301号